

БАЊАЛУКА - Народна скупштина Републике Српске усвојила је на посебној сједници Информацију о примјени Анекса 10 Дејтонског споразума и десет закључака у вези оцјене рада високог представника и примјене овог анекса у периоду разговора о именовану новог представника.

Према закључцима, које су предложили Клубови посланика СНСД-а, Демоса, СП, НДП-НПС и УС, Република Српска не може прихватити наметање било које личности за високог представника и "обавијестиће стране потписнице Анекса 10 Дејтонског споразума... посебно с приједлогом да се укине високи представник и преиспитају одлуке високих представника донесене изван мандата утврђеног Анексом 10".

Народна скупштина Републике Српске сматра да је вријеме да БиХ са своја два ентитета и три конститутивна народа преузме одговорност за властити развој у складу са

Дејтонским споразумом и међународним правом, а ако то не буде на дневном реду у скорије вријеме, треба покренути разговоре о мирном разлазу, наводи се у закључцима скупштинске већине.

Закључцима Народна скупштина задужује Владу Републике Српске да формира међународни правни тим са циљем подношења тужби против високих представника који су, кршећи Дејтонски споразум и његов Анекс 10, кршили међународно право злоупотребљавајући свој мандат, те констатује да "престаје потреба и за војним дијелом мисије по Анексу 1А Дејтонског споразума".

Закључци се односе на оцјену рада високог представника, примјену Анекса 10 Општег оквирног споразума за мир у БиХ у периоду разговора о именовању новог високог представника.

Према првом закључку, Народна скупштина констатује да су у складу са Анексом 10 Општег оквирног споразума за мир у БиХ, чији потписник је и Република Српска, само стране уговорнице надлежне да "траже постављање високог представника... како би помогао странама у њиховим напорима да мобилишу те, по потреби координишу активностима организација и агенција које су укључене у цивилне аспекте мировног рјешења, извршавајући наведене задатке..."

"Бројни високи представници су безобзирно урушавали владавину права, кршећи међународно и домаће право, игноришући уско дефинисана ограничења мандата додијељеног високом представнику Анексом 10", додаје се у првом закључку.

У другом закључку се наводи да је занемаривањем демократских и уставних процеса, као и јасних услова Дејтонског споразума, високи представник, без икаквог правног овлашћења, наметнуо у БиХ бројне законе, као и 105 амандмана на уставе ентитета.

"Високи представник је вршио вансудска кажњавања стотина грађана БиХ, поништавао одлуке судова, укључујући одлуке Уставног суда БиХ, те донио наредбу којом се забрањују било каква поступања у вези са оспоравањима одлука високог представника. Високи представник на драстичан начин занемарује интересе и права конститутивних народа, дајући неприхватљиве квалификације и увреде на рачун читавог српског

народа", истиче се у другом закључку.

Према том закључку, нелегални и непромишљени диктати високог представника нанијели су немјерљиву штету функционалности и политичкој култури БиХ, урушавајући у великој мјери поштовање владавине права.

Према трећем закључку, Народна скупштина Републике Српске констатује да се обавеза Републике Српске, као стране уговорнице Анекса 10 да сарађује са високим представником, односи на активности усмјерене на спровођење Анекса 10 уз поштовање владавине права, Устава БиХ, те домаћег и међународног права.

У предложеном закључку се наводи да то обухвата "прихватање ограничења мандата дефинисаних Анексом 10, прихватање чињенице да се надлежност високог представника односи искључиво на тумачење Анекса 10, поштовање и примјену Устава БиХ, укључујући одредбе којима се уређују демократски поступак доношења закона и гаранције заштите људских права грађана БиХ".

"Имајући у виду значајна кршења Анекса 10 од стране високих представника настала самовласним проширењем овлашћења јасно одређених у Анексу 10, као и дуготрајну праксу занемаривања владавине права и Устава БиХ од стране високог представника, Република Српска не пристаје на прихватање незаконитих диктата високог представника", наглашава се у трећем предложеном закључку.

Према четвртом закључку, Народна скупштина уважава сваког представника међународне заједнице који искрено жели да помогне БиХ, "ипак, због елементарног непоштовања владавине права у виду кршења Анекса 10 какво је испољено од стране свих високих представника, Република Српска не може прихватити наметање било које личности за високог представника, подсјећајући да је постављење високог представника условљено сагласношћу страна потписница Анекса 10 Дејтонског споразума".

"С тим у вези, Народна скупштина Републике Српске сматра да су досадашња номиновања, избор и потврђивање високог представника супротна Анексу 10, недовољно транспарентни, јер није уважавана неопходност консултација и прибављања сагласности страна, како је предвиђено Анексом 10. Ово представља довољан основ за

одбацивање било ког именованга високог представника без процедуре предвиђене Анексом 10", додаје се у том закључку.

Према петом закључку, Народна скупштина као највиши орган Републике Српске - стране-потписнице Анекса 10 - Споразума о спровођењу цивилног дијела мировног рјешења, обавијестиће стране потписнице тог анекса о овим ставовима, а посебно с приједлогом да се укине високи представник и преиспитају одлуке високих представника донесене изван мандата утврђеног Анексом 10.

"Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да формира међународни правни тим са циљем подношења тужби против високих представника који су, кршећи Дејтонски споразум и његов Анекс 10, кршили међународно право злоупотребљавајући свој мандате", наводи се у петом закључку.

У шестом закључку истиче се да Народна скупштина Републике Српске сматра да је спровођење цивилног дијела мировног споразума одавно постигнуто, а да су присуство и активности Канцеларије високог представника већ дуго година озбиљан терет напретку БиХ и неспојиви су са појмом Устава БиХ, те представљају препреку на њеном путу ка европским интеграцијама.

"Након 25 година мира у БиХ, крајње је вријеме да Канцеларија високог представника буде затворена и да одговорност за будућност и функционисање БиХ постане искључиво право и надлежност народа у БиХ и њихових политичких представника, без страног уплитања или друге врсте угрожавања демократских процеса и механизма прописаних Уставом БиХ", додаје се у том предложеном закључку.

Према осмом закључку, Народна скупштина Републике Српске констатује да протеком 25 година од успостављања мира у БиХ није било сукоба нити су они могући, те престаје потреба и за војним дијелом мисије по Анексу 1А Дејтонског споразума.

"То потврђује и чињеница да је од првобитних 60.000 војника мисије ИФОР, које је мијењала име у СФОР, већ годинама у БиХ само ограничени контингент европске мисије ЕУФОР са 600 војника", појашњава се у том предложеном закључку.

У деветом закључку наводи се да Народна скупштина Републике Српске сматра да је коначно дошло вријеме да БиХ са своја два ентитета и три конститутивна народа, преузме одговорност за властити развој у складу са Дејтонским споразумом и међународним правом које је интегрални дио правног система БиХ.

"Ако то не буде на дневном реду у скорије вријеме, треба покренути разговоре о мирном разлазу, у складу са Повељом УН која гарантује сваком народу право на самопредјелење и Међународним пактом о грађанским и политичким правима и Пактом о привредним, социјалним и културним правима, који су према Анексу један на Анекс четири, саставни дио Устава БиХ", истиче се у том закључку.

Такође се цитира да у тим документима пише да "Сви народи имају право на самопредјелење" и да "на основу овог права, они слободно одређују свој политички статус и слободно обезбјеђују свој економски, социјални и културни развој".

"Да би постигли своје циљеве, сви народи могу слободно да располажу својим богатствима и својим природним изворима, без штете по обавезе које проистичу из међународне привредне сарадње, засноване на принципу узајамног интереса и међународног права. Један народ не може ни у ком случају да буде лишен својих властитих средстава за живот. Државе чланице овог пакта, укључујући ту и оне државе које су одговорне за управљање несамосталним територијама и територијама под старатељством, дужне су да помажу остварење права народа на самопредјелење и да поштују ово право сходно одредбама Повеље УН", наведено је у цитату.

Према десетом закључку, Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да формира експертске тимове домаћих и страних стручњака за сваку област, гдје је пренесена надлежност са Републике Српске, са циљем да изучи и правно образложи природу кршења Анекса Дејтонског споразума, "а нарочито Устава БиХ и предлаже процедуре за доношење у Републици Српској нових закона и аката како би се те надлежности поново успоставиле на нивоу Републике Српске".

"Све то мора бити урађено у складу са словом Устава БиХ и Устава Републике Српске", додаје се у том закључку.

Приједлог закључака потписали су предсједници клубова посланика СНСД-а Игор Жунић, Демоса Споменка Стевановић, СП Далибор Стевић, НДП-НПС Драган Чавић и УС Костадин Васић.

Осамнаеста посебна сједница Народне скупштине Републике Српске одржана је на захтјев српског члана и предсједавајућег Предсједништва БиХ Милорада Додика.

Сједници су присуствовали предсједница Републике Српске Жељка Цвијановић, премијер Радован Вишковић, министри у Влади и представници Републике Српске у заједничким институцијама.

(Глас Српске)